

S pribúdajúcimi teplejšími dňami sa čoraz viac zaplňajú detské pieskoviská. Pobyt na čerstvom vzduchu spolu s kamarátmi je pre dieťa skvelý, nezabúdajte však na jeho bezpečnosť. Dobré sa pozrite, čo všetko v pieskovisku je. Svojho potomka tak môžete ochrániť pred ochoreniami či poranením.

Vedúca odboru hygieny detí a mládeže Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky docentka Mgr. MUDr. Jana Hamade, PhD., rodičom radí: „Pri návšteve otvoreného pieskoviska zriadeného v rámci občianskej vybavenosti si všímajte jeho celkovú úroveň, či nie je poškodená obruba, ale aj hrubé znečistenie, vrátane biologických exkrementov. Zdravotné riziká pre dieťa môžu byť mikrobiálne a mechanické. V rámci mikrobiálneho rizika sa pri nedostatočnej hygiene môže na pieskoviskách nakaziť rôznymi bakteriálnymi, parazitárnymi a vírusovými ochoreniami ako toxokaróza, toxoplazmóza, giardióza, salmonelóza, helmintózy. Pokiaľ ide o mechanické poškodenia, rizikové bývajú najmä poranenia injekčnými ihlami alebo rozbitým sklom, voľne pohodenými v pieskovisku,“ zdôrazňuje docentka Jana Hamade.

Prvá je prevencia

V rámci prevencie voči nákazám na otvorených pieskoviskách je podľa docentky Jany Hamade dôležité dôsledne dodržiavať preventívne opatrenia. "Pieskoviská sa musia pravidelne kontrolovať, odstraňovať z nich ihly, sklo i ďalšie odpady a tiež zabrániť vstupu zvierat na ne. Rodičia by mali dbať na to, aby deti dodržiavali základné hygienické návyky a rešpektovať pokyny pediatra, pokiaľ ide o očkovania. Nezabúdajte ani na pravidelné odčervovanie a povinné očkovania zvierat,“ dodáva odborníčka.

!

Ak sa dieťa na pieskovisku poraní znečistenou injekčnou striekačkou, je nevyhnutné ranu ošetriť, dezinfikovať a ihneď informovať pediatra, ktorý rozhodne o ďalšom postupe, prípadnom očkovaní proti hepatitíde typu A a B, pravidelných sérologických vyšetreniach, resp. o sledovaní zdravotného stavu dieťaťa počas šiestich mesiacov.

Pri hrách na pieskovisku určite nezabudnite na dozor dospeléj osoby, aby zabránila deťom konzumovať znečistený piesok, z ktorého hrozí ktorákoľvek z uvedených infekcií.

Viete, že?

Povinnosťou prevádzkovateľa pieskoviska je viesť v zmysle §2 ods. 1 vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská, záznamy o pravidelnom čistení, prekopávaní, prehrabávaní a polievaní pieskoviska pitnou vodou.

Ak dávajú rodičia podnet na verejné pieskovisko, je potrebné adresovať ho zriaďovateľovi ihriska s pieskoviskom. Vo väčšine prípadov je to samospráva, resp. obec. V prípade pieskoviska, ktoré je súčasťou vonkajšieho areálu zariadenia pre deti a mládež, adresujte podnet príslušnému Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva SR, ktorý v danom zariadení vykonáva štátny zdravotný dozor. Zákonom stanovená lehota na vybavenie podnetu je 30 dní.

□

Poškodené nátery a obklady

K najčastejším nedostatkom otvorených pieskovísk v rámci kontrol odborníkov z Regionálnych úradov verejného zdravotníctva SR patrili poškodené ochranné nátery hračiek a drevených obkladov, ktoré v niektorých prípadoch chýbali na betónových obrubách pieskovísk.

Kde šarapatili nákazy

Každý regionálny úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky má vypracovaný plán kontrol, do ktorého spadá aj kontrola pieskovísk. Kontroly sa robia priebežne podľa plánu, ďalej podľa podnetov od občanov a raz za dva roky sa robia tzv. cieleňé kontroly podľa pokynov Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

Prítomnosť Salmonelly sp. a geohelmintov (vajíčka, larvy) vlni zistili v piatich prípadoch v Bratislavskom kraji, jeden prípad v Košickom kraji, dvadsaťpäť v Trenčianskom, osemnásť v Banskobystrickom a štyri v Trnavskom kraji. Všade bol vydaný zákaz používania pieskoviska až do času odstránenia nedostatkov.

V Prešovskom kraji nebola z celkového počtu vyšetrených vzoriek zistená prítomnosť termotolerantných koliformných baktérií, ani fekálne streptokoky a ani prítomnosť geohelmintov.

V Košickom kraji sa vlni v rámci štátneho zdravotného dozoru a mimoriadnej cielenej kontroly kontroly pieskovísk v zariadeniach pre deti a mládež a pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti hygienici zamerali na zabezpečovanie pravidelného čistenia a udržiavania pieskovísk tak, aby nepredstavovali riziko ohrozenia zdravia v dôsledku ich mikrobiálneho a iného znečistenia a dodržiavanie najvyššieho prípustného množstva mikrobiálneho a iného znečistenia pôdy.

V Nitrianskom kraji v súvislosti s výskytom nevyhovujúcich vzoriek piesku hygienici prevádzkovateľov upozornili na povinnosť vykonávať opatrenia smerujúce k údržbe pieskovísk - zabezpečovať pravidelné čistenie, prekopávanie, prehrabávanie a polievanie piesku

v pieskoviskách pitnou vodou, alebo vodou zodpovedajúcou požiadavkám na kvalitu vody na kúpanie najmenej raz za dva týždne počas sezóny. V rámci štátneho zdravotného dozoru vykonali následne odbery vzoriek piesku z pieskovísk, ktoré nevyhovovali ustanoveniam platnej legislatívy. Kontrolné vzorky piesku boli vyhovujúce.

V ostatných zariadeniach počas sezóny pieskoviská čistili, prekopávali v intervale raz za dva týždne a pravidelne polievali pitnou vodou. O čistení a udržiavaní pieskovísk sa vedú požadované záznamy.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa zistili čiastočné nezhody s požiadavkami vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. v **Banskobystrickom kraji**, hlavne pokiaľ išlo o pravidelné polievanie, vedenie príslušnej dokumentácie a ochranu pred možným parazitárnym znečistením. Pozitívom na druhej strane je, že niektorí prevádzkovatelia zabezpečili čistotu piesku jeho výmenou raz ročne.

Oddelenia hygieny detí a mládeže v **Trenčianskom kraji** zabezpečujú štátny zdravotný dozor nad dodržiavaním povinností súvisiacich s prevádzkou pieskovísk zriadených v rámci detských ihrísk a vo výchovných a výchovno - vzdelávacích zariadeniach pre deti a mládež. Odborní zamestnanci oddelení hygieny detí a mládeže vykonali v sezóne 2016 hygienické previerky vo vybraných materských školách prevádzkujúcich pieskoviská, ako aj na ihriskách zriadených v rámci občianskej vybavenosti miest a obcí, a súčasne odobrali vzorky piesku na laboratórnu analýzu. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru zistili len drobné nedostatky.

Pracovníci **Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline** v roku 2016 opakovane odobrali vzorky piesku z pieskovísk, ktoré vo vyšetrovaných mikrobiologických skúškach vyhovovali požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská.

Z celkového počtu 648 odobratých vzoriek piesku nevyhovelo v roku 2016 z dôvodu mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia 53 vzoriek piesku.

Hygienický štandard sa zlepšuje

Celkový hygienický štandard areálov detských ihrísk sa v posledných rokoch zlepšuje. "V Bratislavskom kraji sa robila pravidelná údržba pohybových atrakcií, zabezpečovalo sa i čistenie plôch, vrátane kosenia trávy. Pieskoviská v kontrolovaných predškolských zariadeniach sa vo väčšine prípadov prikrývajú netkanou textíliou. V Trnavskom kraji sa v rámci štátneho zdravotného dozoru v predškolských zariadeniach kontrolovala aj technická úroveň a čistota prevádzkovaných pieskovísk. Ich celkový hygienický štandard bol u väčšiny prevádzkovateľov vyhovujúci. Pieskoviská v predškolských zariadeniach sú väčšinou ohradené a v čase nevyžívania prekryté plachtou. Proti vnikaniu zvierat sú chránené oplotením areálu a tiež zabezpečením ochranného krytu pieskoviska," konštatuje docentka Jana Hamade. Dodáva, že legislatíva na úseku verejného zdravotníctva striktne nevyžaduje pravidelnú výmenu piesku, nakoľko by nezaručila dlhodobu vyhovujúcu kvalitu piesku. "Tá sa dá zabezpečiť jedine pravidelnou údržbou pieskoviska, jeho polievaním, prehrabávaním a prekopávaním," hovorí docentka Jana Hamade.